

A művészeti tevékenység mint közösségi élmény (A képekről)

Művészetpedagógiával és művészetterápiával foglalkozom. A Belvárosi Tanoda nem csupán az egyik első munkahelyem volt, családi szálakon is kapcsolódom hozzá, létrejött a személyes élettörténetem része. 17 évet dolgoztam itt, kipróbálva mindent, ami akkoriban eszembe jutott művészetpedagógiával kapcsolatban. Csak az utolsó 4-5 évről van elérhető fotódokumentációm, annak ellenére, hogy maga a fotózás is fontos része volt a Tanodás munkámnak; eleinte a laborrá átalakítható WC-ben, később már digitális fényképezőgépek segítségével kísérleteztünk. Nem csak én tanítottam itt művészetet; az itt megjelenő képek csak mozzanatok a Tanoda több mint 30 éves történetéből, mégis bennük van az egész, mint „homokszemben a világ”. A Tanodában a művészetnek mindig fontos szerepe volt, önkifejezési lehetőségként, terápiás hatású és közösségépítő tevékenységformaként egyaránt. A kreativitás az egész intézményt áthatja. Egy időben a Tanodának „Művészeti szolgáltatás-szervező” szakképzése is volt, ahol speciálisan a művészeti területtel foglalkozhattunk a diákokkal.

Saját művészetpedagógiai és később művészetterápiás tevékenységemben a kezdetektől fontos szerepet kaptak a művészen keresztül megélhető élmények, a közösségi jelleg és a performativitás. A Tanoda műhelyszerű, sajátosan szabad és kreatív működése során alkotásba vontuk a mindennapi tárgyakat, festettünk, agyagoztunk, fotóztunk, egyedi ruhákat varrtunk, kiállításokat rendeztünk sajátos egyéni installációkkal és nagy közösségi alkotómunka keretében kifestettük a „pincét”, az oktatás egyik helyszínét. Erről és sok más művészeti akciónkról a '90-es évekből sajnos nincsenek elérhető fotóim, így csak a digitális fényképezés dokumentumaiból válogattam.

A számos esemény közül itt most több kiállítás anyagából mutatok be képeket, ezek mind a közösségi jelleget, mind az élményszerűséget jól demonstrálják. A 2003-as Labirintus kiállítás a Művészetek Völgye fesztivál keretében zajlott, ahol felépítettünk egy labirintust és abban bolyongva lehetett a diákok alkotásait megnézni. A 2005-ös „Vékonyan sétál” kiállítás egyetlen tanórán készült „körbeadós” közös rajzokból és a hasonló alkotói módszerrel ezekhez írott haikukból állt a Tanoda folyosóján. Az óra összes résztvevőjének keze munkája és verssorai is benne vannak, inkluzív és participatív jellegű tehát, ahogy a Tanoda folyosóján más alkalommal felhúzott alkotásokból összeszórt háló is.

Ma a felsőoktatásban, a gyógypedagógus-, illetve rajztanárképzésben dolgozom (az ELTE BGGYK a fő munkahelyem), pár évig konduktorokat is tanítottam. Mai módszereimben is fő irányvonal a személyközpontúság, a részvételiség, a közösségi jelleg, illetve a performativitás. A művészeti tevékenység lehetőség a személyes belső tartalmak kifejezésére, az egymással való kapcsolódásra és a kísérletezésre is. Szeretek hétköznapi, ugyanakkor különleges helyzeteket teremtő médiumokkal dolgozni, mint például a homok.

Kiss Virág

A képeken szereplő alkotások a Belvárosi Tanoda egykori diákjainak és az ELTE BGGYK gyógypedagógus hallgatóinak munkái; a lapban a címlapon, illetve a 18., 38., 53., 65., 84., 95., 116., 124., 131., 136. és 140-143. oldalon szerepelnek.